

STORTINGET

Representantforslag 74 S

(2023–2024)

fra stortingsrepresentantene Tobias Drevland Lund, Seher Aydar
og Marie Sneve Martinussen

Dokument 8:74 S (2023–2024)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Tobias Drevland Lund, Seher Aydar og Marie Sneve Martinussen om bedre forebygging og bekjempelse av vold mot og drap av kvinner

Til Stortinget

Bakgrunn

Til tross for relativt lave drapstall i Norge er partnerdrap et stort samfunnsproblem. Hele ett av fire drap som begås i Norge, er partnerdrap. Et partnerdrap er nesten alltid et varslet drap. I omtrent 70 prosent av tilfellene er det registrert partnervold før drapet, og i rundt halvparten av partnerdrapssaker er det registrert mer enn fem voldsepisoder i forkant. I flertallet av sakene har både gjerningsperson og offer vært i kontakt med hjelpeapparat, politi eller helsevesen i forkant. Det er menn som i all hovedsak begår partnerdrap, og kvinner som er ofrene. En kvinne i Norge har i dag større sannsynlighet for å bli drept av en nåværende eller tidligere partner enn av noen andre.

I 2020 la Partnerdrapsutvalget frem sin NOU 2020:17 Varslede drap?. I utredningen fremmet utvalget en rekke forslag til tiltak og anbefalinger og påpekte tydelig at mange av verktøyene man trenger, allerede finnes, men at de ikke tas i bruk. Derfor er det skuffende at ikke mer har blitt gjort for å følge opp utvalgets anbefalinger. Kampen mot partnervold og partnerdrap handler om kampen for rett til et liv uten vold.

Nøkkelen til å få bukt med dette samfunnsproblemet ligger i å forebygge og forhindre at vold forekom-

mer i utgangspunktet. Forebyggende arbeid skjer nasjonalt og lokalt. Det skjer i skoler, i barnehager, i helsevesenet, i frivilligheten og i andre tjenester. Kampen mot vold i nære relasjoner og for retten til et liv uten vold krever en helhetlig innsats på alle berørte områder. Denne innsatsen må være nasjonal og koordinert. Derfor fremmer forslagsstillerne et forslag om en nasjonal forebyggingsstrategi for en samordnet innsats mot partnerdrap og -vold. Det fremmes også forslag om en gjennomgang av politiets og rettsvesenets behandling av og arbeid med saker knyttet til vold i nære relasjoner og partnerdrap. Det er behov for kunnskap om hvordan de ulike delene av justissektoren arbeider med vold i nære relasjoner, slik at man bedre kan evaluere og vurdere hva som fungerer godt, og hva som ikke fungerer godt nok.

Særlig viktig er kommunenes rolle i det forebyggende arbeidet. Regjeringen la i desember 2023 frem sin opptrappingsplan mot vold og overgrep mot barn og vold i nære relasjoner. Forslagsstillerne merker seg at det i planen står at man skal oppfordre kommunene til å utarbeide kommunale handlingsplaner mot vold i nære relasjoner. En kartlegging fra 2018 viste at 40 prosent av landets kommuner hadde slike handlingsplaner. Derfor foreslår forslagsstillerne at det skal innføres en lovpålagt plikt til å ha kommunale handlingsplaner mot vold i nære relasjoner.

Vi har ingen flere å miste. Derfor haster arbeidet med å forebygge og bekjempe vold i nære relasjoner og vold mot og drap av kvinner.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

forslag:

1. Stortinget ber regjeringen fremme forslag om en forpliktende nasjonal forebyggingsstrategi for en samordnet innsats mot partnerdrap og -vold, i tråd med anbefalingene fra Partnerdrapsutvalget i NOU 2020:17.
2. Stortinget ber regjeringen senest i forslag til revidert nasjonalbudsjett for 2024 sikre at alle politidistriktene har tilstrekkelige midler til etterforskning av saker om vold i nære relasjoner, og at disse midlene er øremerket til dette formålet.
3. Stortinget ber regjeringen igangsette en bred gjennomgang av politiets arbeid knyttet til vold i nære relasjoner og partnerdrap, som et ledd i en nasjonal forebyggingsstrategi.
4. Stortinget ber regjeringen ta initiativ til en gjennomgang av rettsvesenets behandling av saker som omhandler vold i nære relasjoner, besøksforbud og bruk av voldsalarm og omvendt voldsalarm.
5. Stortinget ber regjeringen fremme forslag om en lovfestet plikt for kommunene til å ha en handlingsplan mot vold i nære relasjoner.
6. Stortinget ber regjeringen arbeide for at alle kommuner kan tilby overgangsboliger eller andre egnede midlertidige botilbud til voldsutsatte.
7. Stortinget ber regjeringen fremme forslag om et bedre tilbud til voldsutsatte og et hurtigspor for økonomiske støtte, helseoppfølging og botilbud til voldsutsatte som ønsker seg ut av et voldelig forhold.
8. Stortinget ber regjeringen sikre at hjelpetiltak, institusjoner og alle andre som jobber med voldsutsatte, ved behov kan tilby hjelp, tjenester og informasjon på flere språk enn norsk.

18. januar 2024

Tobias Drevland Lund

Seher Aydar

Marie Sneve Martinussen